

LANSSTYRELSEN
Stockholms län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten
Amanuens Karin Ek
08 - 785 51 20

BESLUT
1980-02 -28

1 (8)
11.123-14-75

Fotostat :
alla distrikt
till gr.
/

Undantag från och utvidgningar av det generella strandskyddet inom Ekerö, Haninge, Nacka, Nynäs-
hamns, Södertälje och Värmdö kommuner
(2 bilagor)

År 1967 förordnade länsstyrelsen att strandskydd intill 100 m skulle gälla vid länets samtliga saltsjö- och insjöstränder. Undantagna härifrån var sådana områden, som låg inom 100 m från befintlig bostadsbyggnad, vilken var i laga ordning uppförd vid tidpunkten för strandskyddförordnandet.

Riksdagen antog år 1974 vissa ändringar i naturvårdslagen (SFS 1974:1025), bl a rörande strandskydd i 15 och 16 §§. Som ett av skälen till ändringarna framhölls bl a att strandskyddförordnanden inte kommit till stånd i den omfattning som varit önskvärd för att bevara allemansrätten vid stränderna.

Från och med den 1 juli 1975 gäller genom ändringarna i naturvårdslagen s k generellt strandskydd, omfattande land- och vattenområde intill 100 m från strandlinjen. Detta strandskydd kan, när så behövs för att tillgodose syftet, utvidgas till högst 300 m från strandlinjen.

Regeringen uppdrog i december 1974 åt länsstyrelserna att före den 1 juli 1975 besluta om omfattningen av

1980-02-28

11.123-14-75

det nya strandskyddet. Beslutet skulle avse såväl utvidgningar av som undantag från det generella strandskyddet. Det visade sig emellertid att ett meningsfyllt samråd inte skulle hinnas med inom den föreskrivna tiden. Arbetet delades därför in i etapper, där den första etappen avsåg en precisering av det generella strandskyddet. Beslut härom fattades av länsstyrelsen den 25 juni 1975 (11.123-14-75). Den andra etappen avsåg utvidgningar av och undantag från det generella strandskyddet och avslutades för 16 kommuner med beslutet den 18 oktober 1977 (11.123-14-75).

Vaxholm
m/1

För Sundbybergs kommun har ej fattats något beslut om det nya strandskyddet, då kommunen saknar stränder som kräver utvidgat strandskydd.

Förslag till utvidgat strandskydd för de återstående sex kommunerna - Ekerö, Haninge, Nacka, Nynäshamn, Södertälje och Värmdö - har numera upprättats i nära samarbete mellan länsstyrelsen och respektive kommun. Kommunernas synpunkter har härvid väsentligen beaktats.

För att bereda berörda sakägare möjlighet att komma in med erinringar har förslaget till utvidgat strandskydd varit utställt under perioden 4 juli - 31 augusti 1979 dels på länsstyrelsen, dels inom respektive kommun.

22 erinringsskrivelser avseende 46 fastigheter har inkommit med anledning av utställningen.

1980-02-28

11.123-14-75

I vissa av erinringsskrivelserna gör sakägarna gällande att förslaget skulle medföra inskränkningar i deras möjligheter att bedriva jord- och skogsbruk. Länsstyrelsen vill härtill upplysa att anläggningar och andra åtgärder som behövs för de areella näringarna ej kräver särskilt tillstånd enligt 16 § naturvårdslagen, såvida de inte även kan tillgodose bostadsändamål. Strandskyddet innebär således i detta avseende inte hinder i markägarens pågående markanvändning.

I några av erinringsskrivelserna upplyser markägare i skärgården om sina avsikter att uppföra åretruntbostäder och/eller uthyrningsstugor inom det föreslagna strandskyddsområdet. Länsstyrelsen bekräftar med anledning härav uppfattningen, att det är väsentligt att främja skärgårdsbornas möjligheter till permanentboende och sysselsättning. Vid prövning av ansökan om tillstånd till ny byggnad inom strandskyddsområde kan som särskilt skäl beaktas skärgårdsbornas behov av bostadshus m m. Med hänsyn till bestämmelserna i naturvårdslagen måste dock önskemål om tillstånd till nybyggnad vägas mot intresset av att även för framtiden hålla strandområden allemansrättsligt tillgängliga. Så långt som möjligt kommer emellertid de bofastas berättigade intressen att tillgodoses.

Vidare befarar markägare i flera erinringsskrivelser att ett utvidgat strandskydd innebär en utökning av allemansrätten till att gälla redan ianspråktaga områden, såsom trädgårdar, frukt- och bärodlingar. Detta är emellertid ej fallet. Allemansrätten är ej en rättighet att färdas över tomt, plantering eller annan mark, som kan skadas av beträdandet.

Värmdö kommun har hösten 1979 beslutat om översyn av den numera inaktuella kommunöversikten för Möja, som antogs av kommunfullmäktige den 29 april 1975. Länsstyrelsen finner med hänsyn till innehållet i erinringsskrivelserna från markägare på Möja att länsstyrelsens beslut om utvidgning av strandskyddet av praktiska skäl bör samordnas med den av kommunen beslutade översynen av kommunöversikten. Denna översyn beräknas vara färdig under 1980. Omedelbart därefter kommer länsstyrelsen att fatta sitt beslut i strandskyddsfrågan för Möja. Länsstyrelsens material från genomgången av strandskyddet kommer att vara tillgängligt i översynsarbetet. Vid samråd med företrädare för Värmdö kommun har framkommit att kommunen ej har något att erinra mot detta förfarande. För Möja gäller därför tills vidare strandskydd enligt länsstyrelsens beslut den 25 juni 1975. Länsstyrelsens ställningstagande i denna fråga berör 10 av erinringsskrivelserna och omfattar 18 fastigheter.

Av övriga 28 fastigheter i de berörda kommunerna anser länsstyrelsen det möjligt att beakta erinringarna beträffande 6 fastigheter utan att därigenom eftersätta det intresse, som naturvårdslagen skall säkerställa. I fråga om återstoden gör länsstyrelsen den bedömningen att strandskydd ej kan avvaras.

Till länsstyrelsen inkom den 11 augusti 1975 tre besvär från jordbruksdepartementet med anledning av länsstyrelsens beslut om precisering av det generella strandskyddet (1975-06-25). Besvären avsåg smärre vattendrag inom fastigheterna Sicklaön 13:84, 14:1 och 14:3 (Nacka kommun), Kulla 1:7 och Värmdövik 1:1 (Värmdö kommun). Klagandens erinringar mot strandskyddets omfattning i 1975 års beslut, beträffande nämnda vattendrag, har i detta beslut beaktats.

För närvarande pågår inom länsstyrelsen diskussion om riktlinjerna för delegation av beslutanderätten i strandskyddsärenden. Beslut härom kommer att fattas av länsstyrelsen under våren 1980.

Samråd har skett med statens naturvårdsverk.

1980-02-28

11.123-14-75

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 15 § naturvårdslagen och 20 § naturvårdsförordningen att inom Ekerö, Haninge, Nacka, Nynäshamns, Södertälje och Värmdö kommuner från och med denna dag strandskyddet skall ha den omfattning, som närmare framgår av de för varje kommun upprättade kartorna (skala 1:10 000), vilka hör till detta beslut. Med strandlinje avses i detta beslut strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Utvidgningarna avser landområde intill högst 300 m från strandlinjen och vattenområde intill 100 m från strandlinjen.

I stadsplaner och byggnadsplaner som fastställts före 1 juli 1975 skall strandskydd gälla i vattenområde intill 100 m från strandlinjen och i byggnadsplaner dessutom inom allmän plats (parkmark och vägar) intill 100 m från strandlinjen.

I stadsplaner och byggnadsplaner fastställda efter 1 juli 1975 har beslut om strandskyddets omfattning fattats i samband med fastställandet.

Strandskydd inom naturreservat gäller intill 100 m från strandlinjen såväl på land som i vatten.

Detta beslut gäller utan hinder av förd klagan.

Besvär enligt bilaga till jordbruksdepartementet (Formulär H).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Helén, ordförande, jämte ledamöterna Stig Rindborg, Birger Rosell, Sune Berglund, Knut Nilsson, Nils Hallerby,

1980-02-28

11.123-14-75

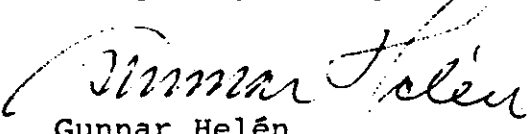
Ingrid Lunde, Olov Lekberg, Inge Hörlén, Wilhelm Forsberg, Tore Hellmark, tjänstgörande suppleanterna Margareta Schwartz och Jan Strömdahl.

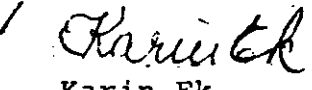
Vid styrelsens behandling av ärendet var härutöver personalföreträdarna Hans Wallinder och Lars Törn närvarande.

Ledamöterna Lekberg, Hörlén, Forsberg, Hellmark, Nilsson och Strömdahl reserverade sig mot beslutet i enlighet med bilaga 1.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Lennart Lindskog, förste länsassessor Per Evaeus, naturvårdsdirektör Tord Céwe, länsarkitekt Daniel Nordström, överlantmätare Torsten Algrim, militärassistent Per Trollestad, länsantikvarie Alf Nordström och amanuens Karin Ek, föredragande.

Mot beslutet anmälde förste länsassessor Per Evaeus skiljaktig mening i enlighet med bilaga 1.

Gunnar Helén

Karin Ek

GR/

SÄNDLISTA (Rek + mb där ej annat anges)

Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 SOLNA
Statens Planverk, Fack, 104 22 STOCKHOLM
Vägförvaltningen i Stockholms län, Fack, 171 04 SOLNA
Stockholms västra lantmäteridistrikt, Torsgatan 79,
113 37 STOCKHOLM
Stockholms östra lantmäteridistrikt, Industrigatan 6,
112 46 STOCKHOLM
Södertälje lantmäteridistrikt, Storgatan 3-5,
151 33 SÖDERTÄLJE
Nynäshamns kommun, Lantmäterikontor,
149 81 NYNÄSHAMN
Specialenheten i Nacka, Stadsingenjörkontoret,
131 81 NACKA
Specialenheten i Södertälje, Stadsingenjörkontoret,
Fack, 151 89 SÖDERTÄLJE
Lantbruksnämnden, Box 1030, 171 21 SOLNA
Skogsvårdsstyrelsen i Stockholms län, Franzéngatan 6,
112 51 STOCKHOLM
Ekerö kommun, Kommunhuset, Tappströmsväg 2,
170 10 EKERÖ
Haninge kommun, Runstenstorget 2, 136 81 HANDEN
Nacka kommun, Granitvägen 13-17, 131 81 NACKA
Nynäshamns kommun, Stadshusplatsen 1, 149 81 NYNÄSHAMN
Södertälje kommun, Fack, 151 89 SÖDERTÄLJE
Värmdö kommun, Kommunhuset, 134 00 GUSTAVSBERG
Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 STOCKHOLM

Tomtägareföreningen Björkudden, c/o Erik Solberg,
Harpundsvägen 105, 124 40 BANDHAGEN
Bengt Mellbin, Ringvägen 14, 117 26 STOCKHOLM
Sickan och John Fagerstadh, Brantingsgatan 35,
115 35 STOCKHOLM
Gunnar Hellström, Skötskär, Torö, 149 00 NYNÄSHAMN
Advokat Richard W Hjelt, Nybrogatan 9, 114 34 STOCKHOLM
Berna Lundebergs db c/o C-G Öhlin, Rågvägen 2,
150 22 NYKVARN
Bibbi Lundeberg, Pl 1120, Trollebo, 150 20 JÄRNA
Christina och Andre Linins, Barrstigen 25, 161 35 BROMMA
Birgit Pontin, Tunalund, 150 22 NYKVARN
Arne Dufwa, Tallåsen, 150 22 NYKVARN
Gertrud Dufwa, Åshammar, 150 22 NYKVARN
Åke Sylwan, Lövhyydan, 150 22 NYKVARN
Olav Pettersson, Klockarbacken, 130 43 MÖJA

1980-02-28

11.123-14-75

Israel Edvard Olssons db, c/o Hugo Klynge,
Polhemsgatan 15, III, 112 30 STOCKHOLM
Lars och Birgit Olsson, Lindvägen 1, 690 70 PÅLSBODA
Helga Sedman, Långkärrsvägen 39, 141 42 HUDDINGE
Vega och Ivan Norberg, Berg, 130 43 MÖJA
Erik Andersson, Hamn, 130 43 MÖJA
John Westin, Storgatan 9 C II, 753 31 UPPSALA
Gustav Westin, Korsö, 130 42 STAVSUDDA
Anna-Lisa Hallén, Ugglevägen 23 D II, 131 44 NACKA
Torsten Sundberg, Box 150, 130 39 SANDHAMN
Lars Gunnar Ström, 130 39 MÖJA
Kerstin Ström, "-
Eskil Ström, "-
Lena Eriksson, "-
Lars-Olof Hallberg, Norr Mälarstrand 86, 112 35 STOCKHOLM
Märta Bengtsson, Frejahöjden 8, 723 35 VÄSTERÅS
Olof Wallin, Eriksbergsgatan 21, 114 30 STOCKHOLM
Kamrer Ann Wallin, Östermalmsgatan 57, 114 50 STOCKHOLM
Astrid Nordström, Klockarudden, 130 40 DJURHAMN
Advokat Eric Borell, Ehrensvärdsgatan 2, 112 35 STOCKHOLM
Edit Höglund, Råsundavägen 110, 171 37 SOLNA
Anders Näslund, Box 5, 130 39 SANDHAMN
Anna-Lisa Aspegren, Malmvägen 13, 191 61 SOLLENTUNA
Willy Lundström, Hasselvägen 7, 191 46 SOLLENTUNA
Advokat Arvid Rudling, Danavägen 3, 182 62 DJURSHOLM
Fastighetsaktiebolaget Stockholm-Saltsjön,
Katarinavägen 19, II, 116 45 STOCKHOLM
Handelsbolaget AB Wijks Gård & Co, Katarinavägen 19, II
116 45 STOCKHOLM

För kännedom (ej rek+mb)

Thomas Cormeri, jordbruksdepartementet, III:e sak-
enheten, Fack, 103 20 STOCKHOLM
Juridiska enheten, Per Evaeus, Ulrika Westman,
Karl-Henrik Ziefvert
Planenheten, Daniel Nordström, Erik Wretlind,
Kurt Thöldte, Tord Fagerberg, Nils Häggström
Lantmäterienheten, Torsten Algrim, Allan Palmqvist,
Nils Svensson, Leif Wretblad, Ulf Stahre
Försvarsenheten, Per Trollestad
Naturvårdsenheten, Tord Céwe, Anders Häggblom,
Torbjörn Svenson, Christina Plym Forshell, KE.
Länsantikvarieenheten, Alf Nordström

GR/

Reservation av ledamöterna Nilsson, Lekberg, Hörlén, Forsberg, Hellmark och Strömdahl avseende beslut om undantag från och utvidgningar av det generella strandskyddet i Ekerö, Haninge, Nacka, Nynäshamns, Södertälje och Värmdö kommuner.

Skiljaktig mening från deltagande tjänstemannen,
förste länsassessor Per Evaeus

Sid 2 kompletteras med ett stycke före stycket, som inleds: "För Sundbybergs ....."

I prop 1978/79:213 angående redovisningen av planeringskedet i den fysiska riksplaneringen har regeringen i fråga om de högexploaterade kusterna bl a framhållit (sid 36) att "stora delar av de för friluftsliv mest lämpade stränderna är spärrade av bebyggelse samtidigt som behovet av rekreationsområden för stora befolkningsgrupper är stort". I bilaga 2, sid 26 ff, till samma prop är intaget regeringens beslut 1979-02-08 beträffande Stockholms län. I det beslutet framhåller regeringen bl a att "kust- och skärgårdsområdet i länet tillhör de områden i landet där det är särskilt angeläget att friluftslivets och naturvårdens intressen säkerställs bl a genom förordnanden enligt naturvårdslagen". Regeringen (samma prop sid 30) konstaterar, att "de skärpningar av

naturvårdslagens bestämmelser som riksdagen beslutade om år 1974 innebär att ökad hänsyn till naturvård och friluftsliv måste tas vid utbyggnad av fritidsbebyggelse".

Sid 4 stycket "Värmdö kommun ..... 18 fastigheter" ersätts av följande:

Värmdö kommunfullmäktige antog 1975-04-29 ett förslag till kommunöversikt för Möja med en giltighetstid om tre år. Giltighetstiden hade således gått ut drygt ett år innan det efter nära och långvarigt samråd mellan kommunen och länsstyrelsen utarbetade förslaget till strandskyddsförordnande ställdes ut i juli-augusti 1979. Kommunen har hösten 1979 beslutat se över den översiktliga planeringen för Möja-området; en översyn förutsätts ske av varje kommunöversikt vart tredje-femte år. Vid en sådan översyn är kommunen uppenbart betjänad av tillgång i möjligaste mån till meddelade förordnanden enligt bl a naturvårdslagen. Vid ett av länsstyrelsen initierat underhandssamråd 1979-11-08 med enskilda företrädare för kommunstyrelsen och byggnadsnämnden har de visserligen förklarat sig inte erinra mot att beslut om strandskyddsförordnande på Möja skulle anstå.

Emellertid har därefter inte bara byggnadsnämnden vid sammanträde 1979-12-19 utan framför allt också kommunstyrelsen så nyligen som 1980-02-13 i yttrande över bl a de tio erinringsskrivelserna från markägare

inom Möja förklarat sig tillstyrka det i somras utställda förslaget.

På grund härav och då en genomgång av de tio erinringsskrivelserna inte föranleder till annat bör förevarande beslut om strandskydd omfatta även Möja - centralt beläget i skärgården och lätt åtkomligt för allmänheten med allmänna kommunikationer - enligt det utställda förslaget.

GR/